

[Lizzie Lichtenberg]

præsident i Forsamlingen er uforeneligt med hvervet som medlem af regeringen.

Ifølge den nævnte lov indtræder ved mandatledighed den kandidat, som ifølge den i henhold til loven udarbejdede liste over ikkevalgte kandidater er nærmest berettiget hertil.

Det er endvidere fastsat i loven, at en repræsentant, der udtræder på grund af udnævnelse til minister, efter hvervets ophør kan blive opført på stedfortræderlisten efter sit stemmetal.

Hr. Erhard Jakobsen er herefter 1. stedfortræder for Centrum-Demokraterne, og han har i skrivelse af 19. oktober 1988 erklæret sig villig til at overtage det fra og med den 1. november 1988 ledige mandat.

Ifølge den nævnte lov er det Folketinget, der træffer afgørelse om godkendelse i tilfælde af en stedfortræders indtræden som repræsentant, og dette sker ifølge forretningsordenen for Folketinget efter indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Udvalget har derfor i et møde i dag behandlet denne sag, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Fhv. minister for økonomisk samordning Erhard Jakobsen godkendes som repræsentant til Europa-Parlamentet fra og med den 1. november 1988.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 127 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 5/10 88. Første behandling 11/10 88. Betænkning 13/10 88. Anden behandling 25/10 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 127 stemmer.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til international købelov.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 6/10 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Den 11. april 1980 blev et langvarigt udvalgsarbejde under FN vedrørende retsregler for internationalt køb afsluttet, og den 26. maj 1981 undertegnede Danmark og de andre nordiske lande konventionen om aftaler om internationalt køb. En lang række lande i og uden for Europa har allerede ratificeret den, og Danmark kan gøre det med dette forslag til international købelov.

Det skal dog understreges, at de nordiske lande alle er enige om at benytte nabolandsklausulen, således at ved handler mellem de nordiske lande: Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, opretholder man den fællesnordiske købelov som regelgrundlag.

I forbindelse med underskrivelsen har de nordiske lande taget forbehold over for del II, ligesom Finland, Norge og Sverige også har gjort det ved deres ratifikation. Forbeholdet skal tages allerede ved underskrivelsen.

I dette danske forslag om internationalt køb er også del II, der specielt drejer sig om tilbudsgivning, undtaget.

Jeg har mærket mig, at et enigt købelovsudvalg ligesom de høringer, der har været udsendt fra ministeriet til de forskellige organisationer m.v., har anbefalet ratifikationen, og det vil jeg også gøre.

Jeg vil dog godt lige stille justitsministeren et par spørgsmål.

[Tove Lindbo Larsen]

Det ene er, om denne lovgivning om erhvervskøb, som jeg erkender at det drejer sig om, kan få indflydelse på revisionen af den nu gældende lov om forbrugerkøb.

Op det andet spørgsmål, jeg vil stille, er: Kan man forestille sig vanskeligheder med at definere et køb som erhvervskøb, specielt over for mindre erhvervsdrivende?

Hvis ikke ministeren vil svare i dag, vil jeg gerne tage det op under udvalgsarbejdet.

Jeg vil slutte med at sige, at Socialdemokratiet er positivt indstillet over for at ratificere denne internationale konvention om international købelov.

Flemming Hansen (KF):

Jeg er glad for, at justitsministeren har fremsat dette lovforslag, der indebærer, at FN-konventionen om internationalt løsørkøb indføres i dansk ret.

Med den stigende internationalisering, vi oplever som en naturlig konsekvens af bl.a. udviklingen i EF og i EF's indre marked, er det af stadig mere afgørende betydning, at der fastlægges nøje regler for, hvordan handelen mellem virksomheder foregår.

Jeg har med stor interesse noteret mig ministerens udtalelse om, at hovedparten af medlemslandene i EF har udtrykt interesse for konventionen som en EF-købelov, og det falder helt i tråd med den udvikling vedrørende det indre marked, som bliver en stadig større del af vores alle sammens hverdag.

Imidlertid synes jeg også, det er rigtigt, at man opretholder den fællesnordiske købelov, som allerede findes i dag, som regelgrundlag for så vidt angår handler mellem de nordiske lande, og jeg finder derfor også, at det er en god idé, at FN-konventionens del II udgår, da den fjerner sig for meget fra den netop omtalte nordiske købelov.

Som sagt er det meget vigtigt for danske virksomheder, at de nu efter lovens vedtagelse nøjagtigt ved, hvor de står i forhold til de andre parter i en handel, og det er vigtigt, at de ved, hvilke regler de har at rette sig efter. Det vil gavne dansk erhvervsliv, som er så afhængigt af handelen med omverdenen og i stadig højere grad vil være det i bestræbelserne for at rette op på landets ubalancer, og gavne beskæftigelsen.

Vi anbefaler lovforslaget og vil også medvirke til en hurtig behandling.

Margrete Auken (SF):

Jeg har med interesse lyttet til de to foregående talere for at høre, om der var problemer i denne lov, da vi i SF's folketingsgruppe har haft vanskeligheder ved at finde nogen, så medmindre der viser sig meget afgørende ting under udvalgsarbejdet, kan vi tilsige vores fulde støtte.

Niels Anker Kofoed (V):

Man plejer jo ikke at kommentere den sidste taler, men jeg må sige, at den sidste tale var en god, kort tale, og min skal ikke blive stort lænere.

Jeg vil bare sige, at Folketinget har jo tradition for at ratificere internationale aftaler.

Principielt må man være enig i, hvad der står i dette store købelovskompleks, for det er vel meget fornuftigt, at man laver ensartede regler for handler på internationalt plan. Det er i hvert fald meget fornuftigt at have nogle regler for, hvordan man skal forholde sig, hvis en handel går i stykker, for det er jo dér, problemerne er.

Vi kan sige, at Folketinget er i den situation, at det ikke kan rette meget ved disse internationale aftaler. Vi må tro på, at embedsmandsværket har lavet et virkelig godt arbejde, og indtil nu er der ikke andet at sige, end at det ser det også ud til. Vi kan jo kigge lidt nøjere på det i udvalget.

Jeg tilsiger vort partis velvillige behandling af dette lovforslag.

Jane Oksen (FP):

Fremskridtspartiet ser meget positivt på dette lovforslag. Det er udmærket, at vi har fået en nordisk købelov, men endnu vigtigere er det, at vi får en international købelov – af hensyn til vores samhandel med udlandet. Det er alfa og omega for Danmark, at vores eksport styrkes, og ved at man laver ensartede retsregler på internationalt plan, vil der ikke kunne opstå tvivl mellem landene. Jeg tror, efter at have læst det digre værk, at der næppe vil kunne opstå tvivl. Der er faktisk taget hensyn til ualmindelig mange ting, og det er sjældent, jeg har læst noget, som jeg synes var så udførligt som dette forslag.

Vi er meget positive over for det i Fremskridtspartiet og vil støtte det totalt.

Kirsten Lee (RV):

FN har vedtaget en konvention om løsøre-køb, som Danmark har tilsluttet sig, og så er det naturligvis rimeligt, at den også bliver gennemført i dansk ret. Rimeligheden understreges yderligere af, at vi i de kommende år får en stigende internationalisering, og så er det rimeligt, at handlende parter ved, hvad de har at forholde sig til.

Hvad de nordiske lande angår, er vi godt tilfredse med, at man opretholder den fællesnordiske købelov, der fungerer godt.

Det Radikale Venstre tilslutter sig lovforslaget.

Liss Grooss (CD):

Det lovforslag, som er til første behandling i dag, har jo til formål at forbedre vilkårene navnlig for de danske eksportvirksomheder, og det indebærer, at FN-konventionen om internationale løsørekøb gennemføres i dansk ret.

Konventionen er jo resultatet af et meget langvarigt og meget grundigt forberedelsesarbejde i FN. Ligeledes er konventionen blevet drøftet mellem de nordiske lande, og det er der også taget højde for, så jeg kan kun sige, at CD kan tilslutte sig lovforslaget og vil medvirke positivt i arbejdet fremover.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg skal på Kristeligt Folkepartis vegne give tilslutning til lovforslaget, og vi hilser med glæde, at det nordiske samarbejde også er tilgode-set her.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Dette lovforslag vil jo betyde en forbedring af vilkårene for de danske eksportvirksomheder, og noget sådant har vi simpelt hen ikke råd til at sige nej til. Vi må selvfølgelig, ikke mindst i den nuværende situation, interessere os for alle love, der kan gavne eksportvirksomhederne her i landet. Desuden er det, synes jeg, et fornuftigt lovforslag og fornuftige samhandelsbetingelser, der her bliver tale om.

Fru Tove Lindbo Larsen stillede det spørgsmål, om denne lov ville få indflydelse på loven om forbruger køb. Det mener jeg ikke den vil. Fru Tove Lindbo Larsen spurgte også, om den gjaldt alle erhvervsdrivende, og det gør den.

Jeg synes, det er meget afgørende for os, at vi kan fastslå i forbindelse med gennemførelsen

af denne lov, at det ikke ændrer noget ved det fortrinlige nordiske samarbejde, vi har og altid har haft, ikke mindst på købelovsområdet. Vi fik jo en juridisk set meget fornem lov i 1906 – var det vist. Allerede dengang var der tale om et nordisk samarbejde. Det har været fortsat siden, og vi forbereder nu gennem dette nordiske samarbejde en ændring af den danske købelov. Jeg kan ikke på dette tidspunkt sige, hvornår den kommer, men det ligger inden for en nærmere fremtid, og ved udarbejdelsen af den lov vil vi selvfølgelig være opmærksomme på, hvad vi vedtager her. Jeg kan imidlertid ikke se, at der er noget i dette, der på nogen måde kan hindre de forbedringer, som vi regner med at opnå, når vi får en ny dansk købelov.

Tove Lindbo Larsen (S):

Det er lige med hensyn til de to spørgsmål, jeg stillede.

Vedrørende det første, om indflydelsen på forbruger køb, havde jeg heller ikke ventet, at denne lovgivning skulle have nogen indflydelse, men jeg mente, det kunne være af værdi at få det fastslået.

Det andet spørgsmål gik på, om man kunne forestille sig vanskeligheder ved at definere et køb som erhvervs køb eller forbruger køb. Vi har tidligere diskuteret denne lidt besværlige ting i forbindelse med tidligere lovgivning. Det er særlig vedrørende de små erhvervsdrivende, det kan være vanskeligt at finde ud af, om det er et erhvervs køb eller et forbruger køb, og det var grunden til, at jeg spurgte ministeren.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er jeg helt indforstået med at undersøge nærmere, men vi gør det nok bedre gennem et udvalgsspørgsmål, så vi kan få et helt klart svar frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af ægteskabsloven m.v. (Separations- og skilsmissebetingelser m.v.).
Af justitsministeren (Ninn-Hansen).
(Fremsat 6/10 88).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Dette lovforslag er i store træk en genfremsettelse af et forslag fra forrige samling. Fra Socialdemokratiets side støttede vi forslaget ved førstebehandlingen i forrige samling, men lovforslagets behandling blev ikke tilendebragt – grundet på folketingsvalget.

Vi vil fortsat give udtryk for støtte, og vi vil også hilse de ændringer velkommen, som ligger i det nye forslag, nemlig at der allerede i forbindelse med separationstidspunktet bliver valgfrihed med hensyn til at indgå i en mægling. Også den skitserede forsøgsordning med en egentlig parrådgivning kan vi hilse velkommen.

Så vil jeg knytte en enkelt bemærkning til de mange henvendelser om bidragspligt, som en række medlemmer af Folketinget har modtaget, og her vil jeg nævne, at vi fra Socialdemokratiets side under udvalgsbehandlingen af dette forslag vil se, om der er urimeligheder i praksis, som det vil være relevant at ændre i sammenhæng med denne lovgivning.

Grethe Fenger Møller (KF):

Også Det Konservative Folkeparti kan ligesom sidste gang tilslutte sig intentionerne i dette lovforslag. Vi finder, det er rigtigt og rimeligt, at ligesom man moderniserer anden lovgivning, foretager man også en modernisering eller ajourføring af ægteskabslovgivningen.

Det må være i tidens ånd, at man ikke tvinger folk til at være sammen i et ægteskab, som ikke ønsker at være i et ægteskab. Derfor kan vi støtte bestemmelsen om, at en ægtefælle skal have ret til at kræve separation, hvis den pågældende ikke mener at kunne fortsætte samlivet.

Det samme gælder, når det drejer sig om skilsmisse efter separation, hvor jeg også synes, det er rigtigt at sige, at hvis der er enighed mellem parterne, kan man få skilsmisse efter 6 må-

neder forløb. Det vil, som det også fremgår af bemærkningerne, typisk være således, at folk, inden de bliver separeret, måske også har boet hver for sig en tid, således at den rent faktiske tænkeperiode har været længere end separationstiden, og hvis der er enighed, kan jeg ikke se, at der kan være noget betænkeligt i at give skilsmisse på dette tidspunkt.

Jeg synes også, at det er rigtigt, at man afskaffer den lovpligtige mægling. Jeg tror, at den erfaring, de fleste har gjort, er, at den mægling ikke har haft særlig stor betydning. Det er i hvert fald det, jeg selv har hørt fra folk, der har været igennem dette, og som siger, at der ikke har været nogen reel mægling; en vilkårsforhandling er helt afgørende nødvendig, men mæglingen er ikke nogen reel mægling, for på det tidspunkt er forholdet kørt op i en spids, og det er, som om myndighederne heller ikke rigtig er gearede til det.

Derfor tror jeg, det er væsentligt, at vi i stedet, som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, laver en forsøgsordning med frivillig professionel parrådgivning. Her kan man forsøge, om man enten kan få løst nogle konflikter, der er i ægteskabet, eller hvis ikke det er tilfældet, nå frem til, at parterne måske kan skilles fra hinanden på en bedre måde, også således, at det ikke går ud over børnene og der ikke er vrede, aggressive følelser, efter at man er blevet separeret eller skilt.

Endelig er der også i lovforslaget en bestemmelse om, at man vil ændre på ægtefællebidraget, således at der i fremtiden kun under ganske særlige omstændigheder skal være mulighed for at få bidrag ud over 10 år. Det tror jeg egentlig også er i tidens ånd. Jeg tror, at vi vil se færre og færre tilfælde, hvor der bliver tale om bidrag. Men vi har jo også set, at retspraksis har vist, at der har været tidsbegrænsede bidrag, som har været en uddannelseshjælp, en overgangshjælp, til den ægtefælle, som ikke har kunnet klare sig i forbindelse med en separation eller en senere skilsmisse.

Jeg vil tro, at vi på et eller andet tidspunkt vil komme til at opleve, at vi skal ændre også på denne regel, for hvis vi ser på, hvordan det forholder sig statistisk i dagens Danmark, er det jo sådan, at erhvervsfrekvensen for kvinder under 35 år faktisk er lige så stor som mænds erhvervsfrekvens – og også den tid, de bruger på arbejdsmarkedet. Jeg tror derfor, at det her og-